

Osaavia tekijöitä tulevaisuudessa

Aittoa intoa ja halua järjestää Etelä-Savoon tulevaisuuden tekijöitä paistoi osallistujien kasvoilta, kun seiskaluokkalainen Vilma Paasonen ja opiskelija Iida Pilli-Sihvola kertoivat tulevaisuuden toiveitaan. Ensimmäistä kertaa yhdessä kokoontuneet Etelä-Savon ELO-johtoryhmä ja kauppakamarin koulutusvaliokunta järjestivät Juvalla iltapäivän, jossa pohdittiin asiantuntijapuheenvuoroin ja keskustellen, miten Etelä-Savoon saadaan osaajia tulevaisuudessa.

Koulutuksen, ohjauksen ja yritysten yhteinen tavoite on saada eteläsavolaiset ihmiset voimaan hyvin, tarjoamaan hyvää työtä ja koulutusta. Väestömuutoksen kourissa Etelä-Savossa ollaan jo siinä tilanteessa, että **elinvoiman säilyttämiseksi ja parantamiseksi** otetaan kaikki mahdollisuudet käyttöön. Siksi Etelä-Savon ELO-johtoryhmä ja kauppakamarin koulutusvaliokunta kokoontuivat yhteiseen iltapäivään osallistumaan asiantuntijoiden esitysten ja keskustelun avulla ja vaikuttamaan tilanteen kääntämiseksi myönteisempään suuntaan.

Opiskelijakunta Kaakosta ensimmäinen varapuheenjohtaja **Iida Pilli-Sihvola**:
—Opinnoissa **hankkeisiin** tulisi ottaa opiskelijat mukaan heti alussa. Hän pitää tärkeänä vaikuttamista, järjestötoimintaa ja koulutusvaihtoehtojen monipuolisuutta. Yrittäjyyteen oppimista saisi olla kaikissa opinnoissa selvästi enemmän. Pienyrittäjyyden kokeilua tarvittaisiin myös opinnoissa.

Oppilaanohjaaja ja erityisopettaja **Riina Koponen** Anttolan yhtenäiskoulusta muistutti peruskoulun tehtävästä. Työelämään oppimisessa jo perusasteen alaluokista tarvittaisiin **lisää menetelmiä** töihin tutustumiseksi ja työelämän pelisääntöihin opettelemiseksi.

Jos **Pia Riekkinen** Savonlinnan lyseon lukion apulaisrehtorina ja opinto-ohjaajana saisi päättää lukiolaisten ohjaamisen mahdollisuuksista itsevaltiaana, hän ottaisi **työelämä- ja kansainvälisyys- sekä yrittäjyystaitoja** mukaan lukion ohjelmaan paljon lisää. Vaikka näitä jo nyt onkin ohjelmassa, niiden painotukset ja tavat osallistua voivat vielä monipuolistua.

Asiantuntijoista nuorin **Vilma Paasonen** oppii Ristiinan koulussa asioita seiskaluokalla, mutta vaikuttaa hyvin ensimmäistä kautta Mikkelin kaupungin nuorisovaltuustossa. Hänen mielestään **nuoret haluavat vaikuttaa** omaan elämäänsä, mutta koulussa ei vielä puhuta riittävästi vaikuttamisesta. Pitäisi kertoa kouluissa vieläkin enemmän erilaisista mahdollisuuksista, miten Etelä-Savossa voi tehdä töitä ja millaisia koulutusvaihtoehtoja voi olla tarjolla.

—Myös ammateista ja siitä, mikä kiinnostaa, olisi hyvä saada jo koulussa vaihtoehtoja, Vilma Paasonen summaa. Paasonen korostaa myös sitä, että esimerkiksi harrastukset ja vapaaehtoistyö olisi hyvä ottaa tähän mukaan, jotta nuoret pääsisivät kokeilemaan asioita.

Etelä-Savossa nuorten ohjaus on järjestetty hyvin esimerkiksi Ohjaamojen avulla. Niistä on paljon hyödynnettävää muidenkin kuin nuorten kannalta. Hyvinvointikoordinaattori ja Ohjaamo-päällikkö **Seija Laitinen** Pieksämäen kaupungista tiivistä asioita, joita voi oppia Ohjaamoiden ohjausjärjestelyistä.

—Meillä Ohjaamoissa ollaan **nuoria eli asiakkaita varten** yhdessä monialaisesti. Nuori määrittelee itse sen, mitä palvelua hän tarvitsee.

Etelä-Savoon ollaan suunnittelemassa hanketta, johon otettaisiin Ohjaamon tapaisesti laaja verkosto **aikuisen tukemiseksi opintoihin ja töihin**. Etelä-Savon Koulutus Oy:stä koulutusjohtaja **Taru Särkkä** kertoi, että nyt toisen asteen ammatillisen koulutuksen uudistuksen jälkeen sekä Esedussa että SAMledussa jatkuvassa haussa on enemmän aikuisia kuin nuoria. Tämä vaikuttaa siihen, että aikuiset tarvitsevat ohjausta monialaisesti verkostona kuten nuoretkin. Aikuisilta voi monesti puuttua rohkeutta ja uuden kokeilun halua työn vaihdoksissa. Suunniteltavassa hankkeessa aikuisille olisi mahdollista saada verkoston tukea osaamisen kohentamiseksi ja työpaikan saamiseksi. Myös yritykset tarvitsevat uutta tietoa erilaisista mahdollisuuksista tukeen.

Kokoontumista varten muutama **korkeakouluopiskelija** tai jo opinnot korkeakoulussa päättänyt lähetti kokoukseen näkemyksiä siitä, mikä saisi heidät takaisin Etelä-Savoon. Tärkeimpänä täältä muualle muuttaneet esittävät, että pitäisi saada monipuolisia työpaikkoja ja tehtäviä, mikä vastaa heidän koulutustaan ja antaa haasteita edetä uralla. Nämä nuoret pitävät tärkeänä myös opintojen aikana esim. harjoittelupaikkojen, harjoitus- ja opinnäytetöiden ja loma-aikojen työtehtävien tarjoamista. Hyvät peruspalvelut ja verkostot tukevat näiden nuorten päätöstä palata takaisin kotikonnuilleen. Eteenpäin ja tulevaisuuteen uskova ilmapiiri on heille myös olennainen tekijä palata takaisin.

Heli Tavasti:

—Yrittäjälle on erityisen tärkeää tukiverkosto, joka on sekä ammatillinen että sosiaalinen. Ja jos haluaa palkata ensimmäisen työntekijän yksinyrittäjänä, olennaista on yritteliäs asenne palkkatyöhön tulevalle. Uusyrityskeskus Dynamosta toimitusjohtaja Tavasti haluaisi, että tulisi helpoksi **yhdistää yrittäjyyden, opinnot ja palkkatyön**. Silloin yrittäjäksi aikova oppisi sietämään epävarmuutta ja tulemaan toimeen erilaisten ihmisten kanssa. Heikoin lenkki yrittäjäksi aikovalla on usein myynnin osaaminen. Yhteiskunnalliset asiat suhteessa yritystoimintaan kaipaavat myös monesti lisätietoa, esimerkiksi tietämys suomalaisista verotuskäytännöistä yrityksen näkökulmasta.

—**Oppiva asenne** ja oma-aloitteisuus! Lipa-Betoni Oy:n toimitusjohtaja **Satu Lipsanen** hakee myös työntekijöiltä eräänlaista sisäistä yrittäjyyttä, mikä ratkaisee piilotyöpaikkojen täytön. Myös maahanmuuttajat ovat erittäin tärkeitä Etelä-Savossa. Kun esimerkiksi elementtitehtaan koulutusta ei ole ollut moneen vuosikymmeneen, yrityksen on itse haettava sopivia ihmisiä töihin ja koulutettava heidät tehtäviinsä.

Juvan kokouksen tuotoksena keskusteluista laadittiin **kehittämisen kohteita**, joita voidaan heti panna eteenpäin. Lisäksi jäsennettiin niitä kohteita ja ratkaisuja, joita voidaan tehdä parin ja useamman vuoden aikana.

Kahden ryhmän yhteistä kokousta pidettiin hyvänä tapana laajentaa näkökulmia, mitä jatketaan tulevaisuudessa. Seuraava mahdollisuus on **6.9.2019**, kun Etelä-Savon ELO-johtoryhmä kokoontuu usean muun maakunnan ELO-ryhmän kanssa etänä. Tällöin teemana on työn murros ohjauksen kannalta. Kauppakamarin koulutusvaliokunta on kutsuttu myös tähän mukaan.

Linkki kokousmateriaaleihin <https://bit.ly/2XJHiyL>

Lisätietoja ELO-johtoryhmästä

Tuija Toivakainen, Etelä-Savon ELY, puh. 0295 024 220, tuija.toivakainen@ely-keskus.fi, Twitterissä @toivakainen

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
<https://twitter.com/EtelaSavonELY>
www.ely-keskus.fi/etela-savo

Nuorisotakuu myös Facebookissa <https://www.facebook.com/nuorisotakuues>
Nuorisotakuu ja elinikäinen oppiminen <https://peda.net/hankkeet/eejn>

Lisätietoja Etelä-Savon kauppakamarista

<http://www.eskauppakamari.fi> ja koulutusvaliokunnasta tietoa
<http://www.eskauppakamari.fi/info/valiokunnat/koulutusvaliokunta>

ELO-johtoryhmän tehtävät

ELO-johtoryhmän tehtävänä maakunnallisesti on 1) uudistaa ja panna täytäntöön maakuntaan elinikäisen oppimisen ja ohjauksen sekä nuorisotakuun strategiset tavoitteet vuosiksi 2017 – 2022, 2) suunnata sekä nuorille että kaikenikäisille tarkoitettua Ohjaamo-toimintaa, 3) suunnata oppimista, ohjausta ja nuorisotakuuta edistäviä hankkeita, 4) viitoittaa ohjauspalvelujen arviointia ja arvioida ohjauksen järjestelyjen laatua palvelujen kehittämiseksi, 5) jäsentää suunnat ohjauksen yhteisiin käytännön järjestelyihin koko maakunnassa ja 6) suunnata esimerkiksi lisä- ja täydennyskoulutusta ja muita yhteisiä tapahtumia, joilla syvennetään ja täydennetään oppimisen, ohjauksen ja nuorten ohjauksen ja osallisuuden taitoja. <https://bit.ly/2RdkSCq>

Teksti ja kuvat

Tuija Toivakainen, Etelä-Savon ELY, puh. 0295 024 220, tuija.toivakainen@ely-keskus.fi, poikkeus:
lida Pilli-Sihvolan kuva hänen omasta albumistaan